

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚEI COMPARATĂ

ORGAN OFICIAL AL PUBLICAȚIUNILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT

Revista apare regulat la 1 și 15 a
fiecărei luni, afară de lunile de
vacanție (Iulie și August) când va
apărea numai o singură dată pe
lună

Abonamentul:	
Pentru autorități, banci, înalt. ofi. av. cati etc.	
Pe un an	100 Lei
Pentru magistrați pe an	80 "
Pentru studenți pe un	60 "
Un număr simplu	5 "
Un număr dublu	7 "
Un număr vechiu	10 "

Redacția Strada Băei No. 15. — Ad-
ministrația : Str. Regina Maria Nr. 34
(Radio Reclam România S. A.) unde
se primesc abonamente și ori ce
cereri de adpțe.

SUMARUL:

1. Cărțile Funduare (urmare) de Ștefan Laday
2. Jurisprudența. Deciziuni civile
și penale. Adnotări de V. M. Dimitriu
3. Dicționar Juridic
4. Rezumate din Monitorul Oficial

(§ 2. XXIX. 1886.) există numai în sens ju-
ridic.

Când vorbim de cărți funduare, înțelegem
totdeauna *protocolul funduar* ori, în comunele
unde s'au făcut cărțile funduare definitive,
coala funduară. După cum am văzut, între
protocol și coală funduară nu este nici o
deosebire esențială. Ne vom folosi în urmă-
toarele expuneri de expresiunea „carte fun-
duară” (prescurtat c. f.) când ceace vom
spune se aplică deopotrivă și la coalele și la
protocelele funduare. Iar când trebuie să
facem deosebire între protocol și coală f.
vom vorbi sau de protocol sau de coală f.

2. Coala funduară ca și protocolul fun-
duar constă din 3 foi: A. B. C.

Foaia A. cuprinde numărul coalei (pro-
tocolului) f. și numele comunei, precum și
toate datele necesare pentru individualizarea
imobilului. Protocolele cari au fost dresate
în timpul localizării (adecă în timpul primei
întocmiri a cărților funduare), poartă pe foaia
A. și numele celui care în timpul localizării
era proprietarul imobilului.

Foia A. a protocelelor are 5, iar a
coalelor 6 coloane.

Prima coloană arată numărul curent.

A doua coloană arată *numărul parcelei*.
Aici trebuie să facem deosebire între protod-
col și coală f. *Protocolul* f. arată acel număr
de parcelă, care s'a dat parcelei cu ocazia
localizării. *Coala* f. arată numărul de par-
celă *cadastral*. Când s'a făcut măsurătoarea
exactă trigonometrică a pământurilor (pentru
stabilirea impositului asupra pământului) *harta*
cadastrală întocmită pe baza acestei măsură-

Despre cărțile funduare

(urmare)

Cartea I.

Partea generală

I.

Conținutul cărților funduare

A

FOAIA DE POSESIUNE.

1. În introducere am văzut că fiecare
comună are câte o carte funduară, care se
compune din coale funduare. Coalele funduare
ale unei comune sunt numerotate, începând
de la 1. Acest număr care se găsește pe foaia
A. sus pe stânga, se numește „numărul coalei
funduare”, sau dacă coalele funduare defini-
tive nu sunt încă făcute, „numărul protocolului
funduar.”

În Germania, coalele sunt legale în vo-
lume așa încât cartea funduară este în ade-
văr o *carte*. La noi o astfel de carte nu există,
coalele se păstrează separate unele de altele,
în ordinea numerilor. Sistemul nostru este
mai puțin practic, pentru că o coală nelegată
ușor se rătăcește. Propriu zis, la noi unitatea
de carte funduară ca suma tuturor coalelor

tori, se deosebea foarte mult de hărțile făcute în timpul localizării sau mai înainte. În harta veche multe imobile figurau ca corpuri întregi, cu toate că în natură erau împărțite, iar măsurătoarea cadastrală s'a făcut după adevărata situație. Prin urmare și numerile de parcele s'au schimbat. În comunele în cari harta de carte funduară a fost înlocuită cu harta cadastrală (lucru care nu s'a putut face decât numai după întocmirea coalelor funduare definitive) coalele f. arată numerile de parcele cadastrale, în care caz spunem că, *cartea funduară este în acord cu cadastrul*. Iar în comunele în cari măsurătoare cadastrală s'a făcut, dar întocmirea coalelor funduare nu, sunt două hărți și două feluri de numere de parcelă: la primărie se găsește harta cadastrală care arată exact situația, forma și întinderea imobilelor, iar la judecătoria de ocol, lângă cărțile funduare, se găsește harta cea veche, iar în protocoalele funduare găsim numerile de parcele vechi. În acest caz spunem că *cartea funduară este în desacord cu cadastrul*. Se înțelege că acest dezacord produce foarte mari neajunsuri și impune guvernului datoria să grăbească prin toate mijloacele întocmirea cărților funduare definitive.

A treia coloană arată calitatea juridică și cultura imobilului, precum și (dacă imobilul este casă), numărul casei. Calitatea juridică avea în timpul localizării o importanță mare, care însă nu mai există¹⁾. Cultura imobilului este arătată ca: arătură, fânaș, pășune, pădure, etc.

A patra coloană arată întinderea imobilului în iugăre și stânjeni pătrați (un iugăr are 1600 st. p. un st. p. are 3'6 metri p.) În protocoalele funduare întinderea nu este totdeauna exactă ci numai aproximativă, în coala funduară ea este exactă. În Austria c. f. nu arată întinderea, ceea ce este socotit în practică și știință ca o mare greșală.

A cincea coloană (venitul net presupus pentru impozit) este numai în coale f.

1. Pentru a arăta înțelesul expresiunilor: „avere nobilitară, „avere sesională, „lăzuituri“ etc. trebuie să expunem aici *per summos apices* așa numitele rapoarturi de drept *urbariale*. Iobăgia a existat în fosta Ungarie și Ardeal până la 1848. Sistemul de drept, bazat în virtutea iobăgiei, se poate cunoaște din „Opus Tripartitum“ al lui Werbőczy (publicat pentru întâia dată în 181.), care în baza legii II. 1791 din Ardeal a intrat în vigoare și în Transilvania. Până la anul 1848, când Ardealul a fost unit (pe nedrept) cu Ungaria, Ardealul a avut o legislațiune independentă așa încât și iobăgia era alfel reglementată decât în Ungaria, după cum se cunoaște din izvoarele de drept ardeleni (Approbatæ Constitutiones 1510—1953; Compilatae Constitutiones 1634—1669; Articuli novellares 1744—1848 și Articuli provisionales cu legile din 1791.

1. Legile maghiare vechi niciodată n'au declarat că numai nobilii pot să posedze imobile. Werbőczy (III. 29. 30.)

Ultima coloană este destinată observațiilor.

3- Obiectul acestei foi este *corpul de avere tabular*. Conform art. 8 din ord. No. 2784—1867. orice proprietate, care constituie o unitate economică independentă, trebuie înscrisă în protocolul f. cu toate dependențele sale din hotarul comunei, ca *un singur corp de avere*, dacă este proprietatea unei și aceiași persoane sau a mai multor persoane *pro partibus indivisis*. Deci, când cineva are într-o comună o casă, o curte, o grădină, o arătură, o pășune, toate acestea făcând parte din gospodăria sa, din toate se va forma un singur corp de avere. Dacă însă, într'un oraș cineva are două case, fiecare din ele va fi un corp de avere independent, pentru că ele nu constituie o unitate economică.

Conform acestora, *corpul de avere* se deosebește de *parcelă*. Parcela este cea mai mică unitate: orice imobil delimitat („dintr'o bucată“) constituie o parcelă. D. e. o casă împreună cu fondul pe care se găsește; o arătură cultivată de același proprietar *într'o bucată* (dacă d. e. cineva are o arătură din care o parte este dincoace iar celalaltă dincolo de șosea, există două parcele). Parcela poate să fie în proprietatea mai multor persoane, însă numai proprietatea indiviză în natură, îndată ce s'a împărțit, există atâtea parcele, câte părți au fost delimitate.

O parcelă poate să fie în același timp și un corp de avere, d. e. cineva are într'un oraș două case: există două parcele și două corpuri de avere. Dacă însă mai multe parcele dintr'o comună servesc aceluiaș scop economic, ele formează un singur corp de avere. Așa d. e. fondul urbarial (sesional) constă dintr'o casă, o grădină, o arătură, un fânaș; sunt deci 3 sau 4 parcele unite într'un corp de avere.

Pentru a arăta că parcelele înscrise în c. f. constituie un singur corp de avere, în coloana 3 sus se înscrie cifra I. Deci:

spune numai atâta că iobăgii n'au nici un drept în pământurile *stăvâniilor lor* (rusticus . . . in terris domini sui niliaris habet), ceea ce este natural. Legile din 1630 și 1715 vorbesc numai de *streini*. Cu toate acestea și cu toate că unele legi cuprind dispozițiuni, din cari răsese limpede că și iobăgii pot să posedze imobile (d. e. XXXVI: 1543), *Curia maghiară* a stabilit jurisprudența în secolul XVI. că numai nobilii pot fi proprietari de imobile. Această jurisprudență a lipsit multe mii de proprietari nemaghiari de posesiunea lor în favoarea nobililor maghiari. *Orice nobil maghiar putea să ia dela iobag imobilul rural* (dacă iobăgul nu-l cultivă în numele și pe seama unui nobil). Această stare a lucrurilor a încetat numai în 1814 (legea IV.) Când un iobag, a cărui mamă era nobilă, moștenea dela mamă sa un imobil iar un nobil îl lua pe nedrept, iobăgul n'avea dreptul să l revendice.

2. Conturul acestora, mai toate imobilele rurale aparținând nobililor, fără o reglementare sistematică pe de o parte

I.

Avere sesională

1. 1476 a. Casă cu curte, etc.
2. 3213. Arătură, etc.
3. 4286. Fânaș, etc.

Importanța juridică a corpului de avere este că parcelele din care se constituie, nu pot fi înstreinate sau grevate separat.¹⁾ Din aceasta rezulta, că parcele cari n'au aceeași soartă juridică, nu pot fi unite în același corp de avere. D. e. când cineva avea două fonduri sesionale, din cari numai unul era grevat în timpul locarizării, se formau două corpuri de avere, unul pentru fondul negrevat, celălalt pentru cel grevat:

I.

Avere sesională

1. 1476 a. Casă etc.
2. 3213. Arătură etc.
8. 4286. Fânaș etc.

II.

Avere sesională

1. 1962. Casă etc.
2. 3326. Arătură etc.

Când o singură parcelă constituie un corp de avere, sus se pune semnul.

Deci, când găsim în c.f. cifrele I. II. III. IV. etc. știm că parcelele ce se țin de aceeași cifră romană, nu pot fi înstreinate sau grevate separat. Când însă găsim semnul știm că fiecare parcelă ce urmează după acest semn, este independentă de celelalte.

După părerea părcrea noastră, întreaga instituțiune a corpurilor de avere este de prisos. Scopul acestei instituțiuni era să împiedice pulverizarea proprietăților rurale, apărând unitățile economice. Însă, acest scop nu se poate realiza prin mijloace juridice. Un al doilea scop era înlesnirea procedurii dar rezultatul a fost, că procedura a devenit mai greoaie. Această instituțiune este și păgubitoare în urma faptului că execuția numai pe întregul corp de avere se poate ordona

1) Vom vedea mai la vale, ce procedură este de urmat, când vre-o parcelă trebuie înstreinată totuș separat.

cultivarea pământurilor ar fi fost imposibilă, iar pe de altă parte iobagii ar fi murit de foame. Deci, nobilii designau o parte din pământurile lor, dând-o iobagilor pentru cultivare, iar iobagul era dator să predea nobilului o parte din produsul pământului. Pământurile date iobagilor deși rămăneau în proprietatea nobilului, totuși nobilul nu putea să le ia înapoi. În fiecare comună era un registru (*tabellae urbariales*) din care se putea constata, cari pământuri au fost date iobagilor („*fundi sessionales*”) și cari au rămas în proprietatea nemărginită a nobililor („*fundi curiales*”).

3. Fundurile sesionale (sau „urbariale”) constau din casa țaranului (iobagului) cu curtea și grădina (*fundus intravillanus*) și din pământuri: arătură și fânaș („*fundus extravillanus*”). Cantitatea acestor funduri depindea de calitatea pământului, de densitatea populației și alți factori. Un

(art. 135 din legea LX. 1881), deși legea maghiară este mai bună decât cea austriacă, pentru că la noi parcelele ce fac parte dintr'un corp de avere, pot fi supuse — contrar regulii generale — unei licitații separate (§: 155 leg. exec.), în timp ce în Austria debitorul poate fi ruinat prin licitarea întregului corp de avere, când vinderea unei singure parcele ar fi de ajuns.

Natura juridică a corpului de avere este determinată în § 55. 56 din Regulament: §. 55. „Orice corp de avere tabular este considerat ca o unitate juridică.

a) Prin urmare dreptul de proprietate al corpului de avere tabular nu se poate înscrie decât în favoarea unei singure persoane fizice sau juridice, — ori în favoarea unori coproprietari, dar în mod indiviz fizicește;

b) când părțile coproprietarilor nu sunt egale, partea fiecăruia va fi înscrisă în litere d. e. „a treia parte“ „două cincimi“

c) când unele parcele ce fac parte dintr'un corp de avere tabular, se înstreinează, ele vor fi *abnotate* din corpul de avere de care se țineau până acum, iar dacă cel ce dobândește parcelele, are deja un protocol funduar, parcele abnotate vor fi înscrise în acest protocol f. ca corpuri de avere independente sau ca părți ale unui alt corp de avere (pre-existent); iar când cel ce dobândește parcelele, nu are încă protocol funduar, *transnotarea* se va face într'un protocol funduar nou; astfel de abnotări și transnotări însă numai atunci se pot face când în favoarea celui ce dobândește parcelele, se ordonă *intabularea* dreptului de proprietate iar *prenotarea* dreptului de proprietate; asupra unei părți a corpului de avere se face fără transnotare.

Tot așa se va proceda când un corp de avere tabular se imparte în natură.

§. 56. Abnotările și adnotările sunt permise numai cu următoarele condițiuni:

a) se va dovedi permisiunea dată de autoritatea administrativă;

fund întreg consta din: o casă cu curte, grădină, arie, din 16—40 iugăre de arătură și din 6—22 iugăre de fânaș (un iugăr se socotea cu 1100—1300 stânjeni părași, adică cu 4000—4600 metri părași). În Ardeal, ultima reglementare s'a făcut prin legile III. și IV: 1847, care peze tot a menținut reglementarea din 1819—1820 (conscriptio Czirakyana); aici un fond întreg consta din 4—14 iugăre (cu 1600 sl. p.) arătură și 2—6 iug. fânaș.

Slăpânul (nobilul) nici atunci nu putea să schimbe aceste fonduri curiale (nobilitare), când țaranii le părăstau. Era dator să-le predece oricărui țaran care vrea să-le cultive. Țăranul putea să vândă drepturile sale asupra pământului, însă nobilul nu putea să-le cumpere (ca să nu se transforme în fond nobilitar). Deci proprietatea nobilului era foarte restrânsă.

b) părțile ce urmează a fi abnotate, trebuie să fie arătate exact și hotărit;

c) dacă dintr'o parcelă numai o parte va fi abnotată, schița (mapa, desenul) parcele ce urmează a fi desmembrată, se va prezenta, arătându-se părțile noi, numărul lor de parcelă și întinderea lor;

d) dacă corpul de avere sau parcela, din care abnotarea se face, este grevată, abnotarea se va putea face de regulă numai cu transcrierea solidară a sarcinei, dar abnotarea scutită de sarcini se va putea ordona, dacă se dovedește că creditorii interesați sunt de acord sau dacă abnotarea scutită de sarcini nu atinge siguranța creditorilor, ceea ce va fi supus aprecierii autorității funduare, care după ascultarea prealabilă a creditorilor, luând în considerație toate împrejurările, va hotări prin decizie;

e) dacă părțile, împreună cu transtabularea sarcinilor urmează a fi adnotate unui corp de avere, care deasemenea este grevat, se cere acordul ambelor grupuri de creditori asupra ordinii de rang și raporturilor de drept față de corpul de avere mărit prin adnotare;

f), g) aceste puncte vor fi tratate mai la vale (exproprierea și comasarea);

h) casele nu pot fi împărțite în natură, părțile produse prin împărțiri de până acum pot să mai stea în circulație, dar dacă vor ajunge în mână unui și aceluiaș proprietar, aceste părți un se mai pot separa, iar uniunea lor se va arăta în c. f."

În aceste articole găsim unele expresiuni cu cari nu ne am ocupat până acum.

Abnotarea este separarea unei parcele sau a unei părți de parcelă dintr'un corp de avere. Această instituțiune este necesară pentru a evita complicațiile. După cum am văzut, în protocoalele funduare (sau în coalele f) se înscriu, cu ocazia localizării, toate imobilele, pe care unul și acelaș proprietar

le are în comună. Deci, fiecare proprietar are un protocol funduar sau coală f. (Dacă dorește, poate să aibă mai multe protocoale sau coale f. § 11 ord. 106—1870). Mai mulți proprietari numai atunci pot să figureze în unul și acelaș protocol (coală), dacă sunt coproprietari ai aceluiaș imobil indiviz.

Or, această stare a lucrurilor se schimbă cu vremea. Proprietarul care are în coala lui funduară 10 parcele, vinde cinci parcele la cinci persoane diferite. Dacă aceste parcele n'ar fi scoase din coala lui funduară, cu vremea nimeni nu s'ar putea orienta în c. f. Cumpărătorii ar vinde parcelele din nou, ele ar fi grevate în diferite feluri etc. Deci, când o parcelă începează a fi proprietatea celui înscris în c. f. în care parcela se găsește, aceasta parcelă se scoate din c. f. și se transcrie într'alta. Aici sunt 4 posibilități:

a) parcela este un corp de avere independent și se înstreinează în întregime;

b) parcela este un corp de avere independent și se desmembrează adică numai o parte din ea se vinde;

c) parcela face parte dintr'un corp de avere (care cuprinde mai multe parcele) și se înstreinează în întregime;

d) parcela face parte dintr'un corp de avere și se desmembrează.

În cazul a., nu se face altceva, decât scoaterea parcelei din c. f. și înscrierea ei în c. f. a cumpărătorului (sub semnul † pentru că este vorba de un corp de avere independent). Dacă cumpărătorul nu are încă coală f. se va deschide o nouă coală pentru el (adică pentru parcela cumpărată). Această procedură se numește *transnotare* (dintr'o c. f. în'alta) și nu este supusă nici unei mărginiri. Scoaterea din prima c. f. se face așa că pe foaia A numărul de ordine și numărul de parcelă se *subliniază* (deci, dacă vedem în foaia A o parcelă subliniată, știm că nu mai există în acea coală sau protocol funduar), iar pe foaia B

„sessiones desertae“. Nobilul era obligat să le dea altor țărani.

9. Când o sesiune întrecea cantitatea prevăzută de lege (16—40 ingeri, confr. 3) plusul se lua dela țaran (*fundi remanentiales*) și se dădea altor țărani.

II.

1. Imobilele *nobilitor* (fundi curtiales sau allodiales, jura possessionaria) se dobândeau prin *donțiuni regale*. În vechiul drept maghiar coroana era considerată ca rădăcina tuturor pământurilor (această însă nu trebuie confundată cu noțiunea modernă a proprietății); deci Regele avea dreptul să facă donțiuni, dând credincioșilor lui moșii. În anumite cazuri (d. e. dacă cineva comișea o crimă gravă) averea trecea asupra coroanei; și aceste averi făceau obiect al donușurilor. Foarța des proprietatea dubioasă se confirma prin donușune; cel ce nu era sigur că posedă imobilul cu titlu just, cerea donușunea lui.

2. Un imobil nobilitar se putea dobândi și prin contract

4. Țăranul putea să-și cultive pământul după placul lui trebuia numai să dea nobilului o parte din recoltă și să lucreze două zile săptămânal pe pământurile nobilitate ale stăpânului său. Mai erau și alte prestațiuni.

5. Țăranii aveau drept să-și pască vitele pe pășunile stăpânului. În unele comune pășunile (comune) ale țăranilor au fost separate de ale stăpânului, Țăranii mai aveau dreptul să taie lemne din pădurea stăpânului.

6. Țăranii puteau să primească fonduri din pământul nobilului și prin contract. Aceste fonduri au erau fonduri urbariale. Țăranii plăteau o sumă anuală pentru folosirea pământului „fundi censuales“, taxele „industrialies“ etc.

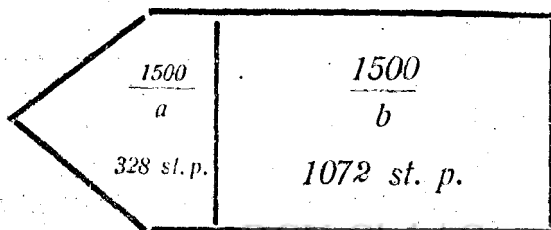
7. Țăranii sărguitori puteau să dobândească pământuri și în așa fel, încât scoteau trunchii din pădurea defrișată a nobilului („lăzături“). Aceste lăzături fiind proprietatea nobilului, el putea să le taie în posesiunea sa, plătiind țăranului cheltuielile și prețul muncii.

8. Fundurile (sesiunile) părăsile de țărani se numeau

se înscriu cele petrecute: „Pres. 15 Mai 1921 No. 6420. Pe baza contractului de vindere cumpărare arătura cu Nr. de parcelă 1310 se transnotează în coala funduară No. 64 intabulându-se acolo dreptul de proprietate în favoarea lui N. N“. Această înscriere va avea un număr curent pe foaia B să zicem numărul 6, iar pe foaia A, lângă parcela deja subliniată, în coloana pentru observații, se va înscrie: B. 6.

Aceeași procedură este de urmat, când se înstrăinează fără desmembrare un întreg corp de avere care constă din mai multe parcele.

În cazul b., este nevoie de o schiță semnată de părți. De ex. din parcela 1500 având o întindere de 1400 stânjeni pătrați se vând 328 stânjeni pătrați. Schița va avea următoarea formă:

După cum se vede, din parcela întregă No. 1500 s'au făcut două parcele deosebite, una cu noul Nr. de parcelă 1500 a și cu întinderea de 328 st. p. cealaltă cu noul Nr. 1500 b și cu întinderea de 1072 st. p.

În acest caz, numărul de parcelă 1500 a încetă (și va fi subliniată). Parcela No. 1500 a se va *abnota* și se va *transnota* în coala funduară a cumpărătorului. Acolo, poate să figureze ca corp de avere independent (acesta va fi cazul d. e. dacă cumpărătorul nu avea până acum alt imobil). Poate însă că cumpărătorul, fiind vecinul vânzătorului, a cumpărat pământul ca să-l unească cu pământul lui învecinat. În acest caz va cere, ca partea cumpărată să fie *adnotată* pământului său.

Partea ce rămâne, adică parcela 1500 b va fi notată *înapoi* în coala f. a vânzătorului, iar parcela 1500 se va scoate din c. f. după cele spuse. Se înțelege, că parcela 1500 b va fi ultima parcelă în c. f. a vânzătorului și că primește un nou număr de ordine. Toate a-

(cumpărare, schimb etc.) Aceste contracte erau solemne.

3. Imobilul moștenit dela descendenți slăbea sub norme mai severe, decât cel câștigat prin contract. Imobilul moștenit („*aville*“) era considerat ca o avere a întregii familii, deci nu se putea înstrelna, nici greva (mai târziu această vigoare s'a slăbit), în timp ce de imobilul câștigat proprietarul dispunea în mod liber.

4. Grevaroa imobilului se făcea într'un mod foarte pri-

cestea vor fi înscrise în foaia B iar foaia A va cuprinde trimiterile la înscrierile din foaia B¹⁾.

În cazul c. nu este nevoie de schiță. Din corpul de avere se abnotează parcela vândută, se subliniază în prima c. f. se transnotează în c. f. a cumpărătorului și cele petrecute vor fi înscrise pe foile A și B.

În cazul d., se procedează ca în cazul b.

Toate acestea se înțeleg numai pentru cazul când dreptul de proprietate se *intabulează* în favoarea cumpărătorului. Intabularea este dobândirea definitivă a dreptului real, iar *prenotarea* este o dobândire condiționată a dreptului. Dacă d. e. contractul arată vre'o greșală de formă de mai mică importanță (ce poate fi corectată ulterior), autoritatea funduară nu intabulează, ci numai prenotază dreptul real (d. ex. dreptul de proprietate). În acest caz dacă greșala se corectează ulterior („*justificare*“), dreptul real se intabulează cu rangul (prioritatea) prenotărei, iar dacă greșala nu se corectează, prenotarea se radiază (la cerere). Deci, cât timp există posibilitatea ca dreptul înscris să fie radiat din cauza nejustificării, parcelele nu pot fi abnotate, împărțite, transnotate etc. pentru că restabilirea status quo-ului ar pricinui mari greutate.

Desmembrările nu se pot face fără permisiunea autorității administrative, pentru a împiedica pulverizarea pământurilor.

4. În *Austria* procedura este cam aceeași

5. În *Germania*, conform legii pentru cărțile funduare din 24 Martie 1897 (noua redacție din 20 Mai 1898) sunt alte norme. Fiind în vigoare multe legi particulare (ref. la chestiunile neregulate de legea din 1897), vom alege cărțile funduare din Prusia ca modele.

În Prusia fiecare comună are o carte funduară, care constă din mai multe volume. În aceste volume sunt, legate împreună, coalele funduare, numite *foi* (Blätter) și numerotate. Un Blatt constă din patru părți: I. Lista corpurilor de avere (Verzeichnis der Grundstücke) și lista drepturilor legate de proprietate. II. (Erste Abteilung) înscrierile ref. la proprietate. III. Zweite Abteilung sarcinile cu excepția ipotecei. IV. (Dritte Abteilung) pentru ipoteci.

Împărțirea acestor coale (foi) este destul de practică. Să dăm aici un model:

1) A se vedea modelul de c. f. ce am dat mai sus.

miliv și vătămător: imobilul se preda creditorului și rămânea la el cât timp creanța nu era plătită (anlichreză). Dreptul de a redobândi posesiunea, plăind creanța, nu era supus prescripțiunii.

III.

Se vede din toate acestea că proprietatea tot așa asupra averii nobilitate, că și asupra celei urbane era foarte mărginită și că de circulația liberă a imobilelor nu

I. Lista corpurilor de avere.

Numărul curent al corpurilor de avere	Numărul vechiu al corpurilor de avere	Circumscripția	Registrul de parcele		Rolul de impozit de pământ No	Rolul de impozit de clădiri No	Cultura și situația	Întinderea		venitului		Valoarea localității	Statul și adnotări		Abnotări		
			numărul registrului	numărul parcelei				ha	qm	9	10		La care număr curent se referă	11	12	La care număr curent se referă	13
1		Sülz-hayn	2		3	22	Casă No 5	5	30	110	30	70	1	Cu ocazia întocmirii c. f. introdusă la 5 Mai 1900			
2		Sülz-hayn	2	61	6		Grădină în sal	10	40	6			1. 2. 3.	No 2 după abnotarea din vol. I. foia 15 se adnotează, iar numerele 1, 2 se înscriu cu No. 3 la 25 Mai 1902			
3	1 și 2	Sülz-hayn			6	22	Casă No 5 cu grădină	15	70	116	30	70					

După cum se vede foaia de stat a imobilului cuprinde mai multe date, decât a noastră. Sublinierea înseamnă și în Germania scoaterea din c. f. În exemplul dat vedem că imobilul No. 2 (grădină) fusese proprietatea aceleias persoane dar într'o altă c. f. (în c. f. vol. I. foia 15), se abnotase și se adnotase casei No. 1. Prin aceasta s'a creat un corp de avere (casa și grădină), prin urmare cele două imobile No. 1 și 2 au fost scoase (subliniate), iar noua unitate a fost introdusă sub 3.

Conform §-ului 890 din Codul civil german. mai multe imobile pot fi unite într'un singur imobil, dacă unirea lor se înscrie în c. f. iar un imobil poate să fie făcut partea unui alt imobil prin adnotare. Unirea se face când imobilele sunt de o întindere mică și au acelaș caracter (d. e. două bucăți arătură); iar adnotarea când lângă un imobil principal mai există și un altul care-l întregeste (confr. modelul nostru). În caz de adnotare, sarcinile ce grevează imobilul principal, se întind și asupra părții adnotate, cu prioritate în favoarea creditorilor înscrise în c. f. părții adnotate (§. 1131 C. C. german). Când se face unirea (împreunarea) mai multor imobile, situația creditorilor nu se schimbă. Când s'ar ivi complicații din împreunare sau adnotare, d. e. situația creditorilor ar fi alinsă, sau când cartea funduară și-ar pierde claritatea, autoritate funduară poate respinge cererea.

Separarea parcelelor este deasemenea liberă, numai că nu pot fi corpuri de avere mai mici, decât parcelele înscrise în cadastrul de impozit. Pentru desmembrări legislațiunile particulare au rămas în vigoare.

putea fi vorba. Raporturile de drept erau foarte complicate stăpânul primea prestații de la țărani și țărani de la stăpân; unele din aceste prestații aveau drept bază legile, altele contracte, iar altele uzul înrădăcinat; normele de drept se deosebeau după județe; nesiguranța proprietății era generală. În urma acestui sistem care cu un singur cuvânt se numește *avuititate*, economia modernă nu s'a putut dezvolta; creditul și cultura modernă a pământurilor erau imposibile și mai ales instituția absurdă a antifichrezei a împiedecat ca suma împrumutată să fie investită în imobil, care trecând în posesiunea creditorului, era supus unei exploatare nefavorabile. Iobăgia încetând în urma legislațiunii din 1848. decretul împărătesc din 2 Martie 1853 a declarat următoarele:

1. Casele și pământurile posedate de țărani, adevărate proprietăți urbane devin proprietate liberă a țărănilor scutite de orice prestații.

2. Pășunile și pădurile, cari au fost separate de pășunile și pădurile stăpânilor, trec deasemenea în proprietate liberă a țărănilor.

3. Sesiunile deșerte și cele remanentele trec deasemenea asupra țărănilor.

4. Lăzuiturile, dacă pământul nu fusese ocupat pe nedrept au rămas țărănilor.

5. Drepturile țărănilor de a tăia lemne în pădurca stăpânului, au încetat. În schimb, țărani au primit o parte din pădure.

6. Reiese din cele spuse, că c. f. sunt la noi foi *personale* iar în Germania foi *reale*. Intocmirea cărților f. se poate face sau astfel ca pentru fiecare *imobil* (corp de avere) să se facă o coală f. (sistemul foilor *reale*), sau ca fiecare *proprietar* să aibă o coală f. pentru toate imobilele sale din comună (sistemul foilor *personale*). Sistemul real este mai logic și decât cărților f. o claritate cu mult mai mare, iar sistemul personal are avantajul că înlesnește înscrierile. Când d. e. cineva are 10 imobile, în sistemul real, fiind 20 cărți f. dreptul de ipotecă care le grevează pe toate, va fi înscris de 10 ori, iar în sistemul personal numai odată. La noi, ordonanța din 1867 a fost bazată pe sistemul real, dar ordonanța din 1870 a introdus sistemul personal. Însă, și la noi este permis ca proprietarul să ceară deschiderea mai multor c. f. și în Germania este permis ca toate imobilele să fie introduse într'o singură c. f. (*gemeinschaftliches Blatt*), exceptându-se Saxonia care nu admite de loc sistemul personal. În Alsacia-Lorena, unde lucrările cadastrale nu sunt încă săvârșite, Germanii introduseră foile personale.

7. În afară de imobile, se pot înscrie în foaia f. și drepturile industriale radicale, adică drepturile de a exercita o industrie numai în legătură cu imobilul în așa fel încât înscrierea acestor drepturi nu se poate face decât numai împreună cu imobilul (§. 51 a) ord. 264—1870). Aceste cazuri sunt foarte rare, pentru că aceste drepturi dela 1884 încoace nu se mai acordau (§. 23 din legea XVII—1884).

Stefan Laday

JURISPRUDENȚA

MATERIE CIVILĂ

Tribunalul Mureș Turda

Deciziunea civilă în materie de închiriere

Legea și Regulamentul Oficiului de închiriere. Interpretarea art. 2 din lege și 14 din regul. Schimbarea destinației imobilului. Art. 33 al g. și ocuparea imobilului de către proprietar. Depășirea competenței de către Oficiul de închiriere. Schimb de imobile și schimbarea destinației imobilului.

În numele legii.

Tribunalul, în apelul făcut de D-na contra reclamantului S. I. în materie de chirie, pentru care Comisiunea deliberativă a oficiului de închiriere din Târgu-Mureș, a adus, ca prima instanță, deciziunea din 31 Octombrie 1921, după ce a declarat închise debaterile orale, în urma deliberărei avute, a pronunțat următoarea:

6. Pământurile lăsate slăpânilor au rămas în proprietatea lor nemurghiata și individuală. Pentru pământurile date țăranilor primeau obligațiuni de stat.

7. Țaranii puteau să suporte și mai departe prestați-

DECIZIUNE

Anulează deciziunea din 31 Octombrie 1921 a Comisiunii deliberative a Oficiului de închiriere, obligând pe proprietarul să plătească (100) una sută lei cheltueli de apel în termen de 15 zile, sub sarcina execuției, D-nei B. M.

MOTIVE

Din actele și lucrările aflate la dosar, se constată că reclamantul S. I. cu petiția înregistrată la No. 325 din 8 Octombrie 1921, a chemat în judecată înaintea Oficiului de închiriere din Târgu-Mureș pe D-na B. M. care în calitate de chiriașă, ocupă două camere în parterul imobilului din strada No. 20, cerând să i se admită schimbul cu două camere situate în etaj locuite de dânsul;

Prin deciziunea din 31 Octombrie 1921, Comisiunea Oficiului de închiriere, ca prima instanță, a hotărât admitând schimbul propus de reclamant, pe motivul că, proprietarul e lovit de apoplexie și este într'o vârstă înaintată, așa că nu mai poate urca scările la etaj;

Contra acestei deciziuni D-na B. M. a declarat apel, în termen, la data de 5 Noembrie 1921;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: Reclamantul în calitate de proprietar, al imobilului din strada Călărași No. 20, locuiește două odăi, în etaj, despre strada, ușa No. 6, iar pârâta, în calitate de chiriașă, ocupă încă dela data de 8 Octombrie 1918, în acelaș imobil, două camere, în parter ușa No. 2 (vezi biletul biroului de cartiruire cu No. 335 la dosar).

Reclamantul nu domiciliază în Târgu-Mureș de 15 ani (vezi certificatul eliberat de Primăria orașului Târgu Mureș sub No. 27319 921.

În acelaș imobil locuiește și o soră a reclamantului D-na F. Fl. care ocupă două camere și o bucătărie în parter (vezi certificatul Oficiului de închiriere cu No. 143 921).

Domiciliul reclamantului este, în Capusul de Gâmpie Jud. Cojocna, la moșia sa, unde are un castel spațios, și că, mai are proprietăți în Com. Band, Tâmpa și Sovata;

Pârâta, văduvă prin divorț, exercită comerțul de confecțiuni pentru dame, drept care plătește dări la Stat ca ori ce comerciant, încă din anul 1919, în care scop și a rezervat una din camere (vezi certificatele No. 1659—919, 2230 921 și 273—920).

nile după pământurile *neurbariale*, dar puteau să le răscumpere. Cu vremea și prestațiunile nerăscumparate au încetat, așa d. e. prestațiunile după vii în urma legii XXIX: 1858 etc

8 Executarea acestei desrobiri a poporului și a pământului s'a făcut după întocmirea cărților funduare. Prin urmare, la localizare și caracterul juridic al imobilelor trebuia să fie înscris în protocol. Când c. f. arată că imobilul este avere sezonală, sau censuală, se știe că este grevat cu anumite sarcini (reale). Azi, aceste sarcini nu mai există și caracterul juridic înscris și are nici o importanță. afară de anumite cazuri de cari vom vorbi mai la vale.

Având în vedere ca în drept se constata următoarele:

Art. 2 din lege și 14 regulamentul legii Oficiului de inchiriere, determinând competența, și deci atribuțiunile Oficiilor de inchiriere, în mod limitativ, prevede că, se vor inchiria numai acele imobile și cladiri de locuit, care s'ar afla libere la data de 24 August 1921 — data promulgării legii — sau, care vor deveni libere, prin orice împrejurare, după această dată.

Din enumerarea limitativă prevăzută de art. 2 din lege și 14 din regulament nu rezulta că schimbul imobilelor ar intra în competența Oficiilor de inchiriere, chiar atunci când dănsese s'ar găsi libere la data sus menționată;

Din contra, art. 2 al. din lege și art. 14 al. și din regulament, interzic schimbarea destinației unui imobil, apartament sau cameră, care în prezent servește de locuință, iar când legiuitorul ajunge la ordinea de preferință a chiriașilor — presupunând că imobilul ar fi gol — prin art. 38 al. g. spune lămurit, că numai cu învoirea chiriașului se poate preferi intrarea proprietarului în imobil, și atunci, cu condițiunea, ca proprietarul să se mute person. I în imobil și să domicilieze în localitate.

În speță, apartamentul reclamat, nefiind găsit liber la data de 24 august, sau posterior acestei date, Oficiul de inchiriere, ca Comisie de primă instanță, a pronunțat o decizie anulabilă din punct de vedere al competenței sale, pe care, în mod vădit, a depășit o.

Nici din punct de vedere al fondului, acțiunea n'ar fi fost primită, de oare ce schimbul imobilelor închiriate nu este prevăzut de lege și regulament, și, în sfârșit, pentru că nu este permisă nici schimbarea destinației unui apartament de locuit în prăvălie și vice-versa.

Apreciind și asupra cheltuielilor de judecată le fixează la suma globală de (100) una sută lei.

Pentru aceste motive, Tribunalul a pronunțat deciziunea prezăcută mai sus.

Data în Târgu Mureș la 27 Decembrie 1921.

MATERIA PENALĂ

Tribunalul Deva.

Sentința N. P. 1010/32--1921.

Dosar Nr. 220--921

Căteare a domiciliului acuzaților de un jandarm cu ocazia unei îndatoriri administrative, cerută de autoritatea comunală. Omorul jandarmului de către un agent al forței publice Dacă uciderea jandarmului a fost săvârșită de acuzați în legitimă apărare. Art. 79 și condițiile legitimei apărări. Soluția tribunalului și a Curții de Apel. Discuțiuni și interpretări. Adnotare și comentarii.

SENTINȚĂ.

Trib. Deva ca instanță penală hotărăște:

I. Pe D. Gh. lui Gh. de ani, rel. etc. . . îl dec-

lară vinovat pentru crima de omucidere cu intențiune, dar fără precugetare, prevăzută în §-ul 279 c. p. pentru că în ziua de 3 Mai 1921 seara în Com. S. în locuința sa a lovit în cap și alte părți ale corpului pe jandarmul S, în urma căror lovituri victima a și sucombt.

Conf. art. 279, 92 și 289 c. p. îl condamnă la 2 ani temniță grea și la pierderea of. iciului pe 2 ani, asemenea conf. art. 61 c. p., 480 p. p., 94 c. p. îl obligă la plata speselor, confiscarea toporului și îi se scad 2 luni din arestul preventiv.

II. Pe D. Gh. lui T. vrâstă, relig. etc., și III. Pe D. T. vrâstă etc. îi achită de sub acuză în baza art. 326 p. 3 pr. p. (leg. ap.)

MOTIVARE.

Tribunalul din recunoașterea în parte a acuzațiilor precum și din depozițiile martorilor B G, B M, V I, D G. (statoarește) stabilește următoarea stare faptică:

D G lui T acuzatul al II. din motivul că fiice sa măritată după Gh I a murit, cât a fost soțul ei pe front, a luat pe copilul acesteia adică pe nepotul său în îngrijirea sa și reintors tatăl copilului acasă din război s'a adresat sedriei orfanale de unde a primit sfatul ca primarul comunal să dreseze un proces verbal despre negarea extradării (predărei) care proces verbal va servi la baza procesului mai departe.

Acuzatul II. nu a satisfăcut cităriei primarului din ce (care) cauza C I a rugat pe primar ca să se folosească de asistența jandarmăriei.

În ziua de 3 Mai 1921 adevă a 3 zi de paști s'a dat ocaziunea (la apariția corespunzătoare) în ce privește asistența când jandarmul sergent Gh St a venit în comuna ocazional probabil ca patrulă și a stat în o crâșmă în comună cu primarul B Gh cu ajutorul de primar V I lui I cu straja comunală Dr I și cu mai mulți alți indivizi începând cam pe la 5 ore d. m. și au consumat laolaltă băutură. Atunci a venit în societatea lor și Ch Ir și la cererea nouă a acestuia s'a interesat primarul de la jandarm, că oare în cauza sus menționată nu poate să dea el asistență, la ce (aceasta) jandarmul a răspuns că poate să asiste dar numai ceva mai târziu îi va sta la dispoziție și au băut mai departe.

De aici societatea resp. membrii susmenționați în starea puțin (chircheliți) beți s'au dus la primarie. După ce straja la (provocarea) ordinul primarului ca să citeze verbal pe acuzatul al II. la primarie i-a răspuns primarului că el după precedente judecând în zadar ar încerca citarea, jandarmul s'a angajat benevol ca să însoțească pe strajă și așa el ambli s'au și dus la locuința acuzatului II. seara pe la 8 oare.

Când jandarmul și straja au sosit în locuința acuzatului II. acesta zăcea pe padiment podele dur-

mind; copiii erau în jurul mesei și cinau. Acuzatul II. era foarte băut și de asemenea era cam beat și acuzatul întâi Dr. G. alui O. În odaie ardea lampă.

La (provocarea) întrebarea jandarmului că cine este stăpânul casei și ca acela să vină la primarie cu minorul soția acuzatului II-a răspuns ca stăpânul casei adevăratul sau e beat și bolnav din care motiv au convenit la aceea că merg la primarie soția acuzatului II. ficiorul ei acuzatul I. precum și minorul.

Dar deoarece acuzatul II la convorbire a aceasta a răspuns că el nu e nici beat, nici bolnav, dar noaptea nu e (aplicat) înțelege să meargă la primarie, jandarmul a (provocat) ordonat că dacă așa stă lucrul atunci să vină el acuzatul II. Nici pe lângă ajutorul dat de straja nu s'a ridicat dela pământ din care cauză jandarmul a dat cu piciorul către (în) el și a provocat pe strajă ca să lovească cu bățul în jandarmul, totodată de Dzeu suduindu-l căruia și scroafă bătrina și trimittindu-l în mâsa. La aceasta acuzatul II. s'a ridicat a prins arma jandarmului iar acuzatul întâi a prins pe jandarm de gât, în aceasta straja despărțit.

Straja și jandarmul după acesta au eșit din locuința ultimul după ce s'a oprit în ușa odăi în poziție de atac și a provocat pe cei din lăuntru că nimenea să cuteze să se mistcă cîe atunci se va folosi de arma. După aceasta cei din lăuntru au închis ușa, iar jandarmul cu baioneta în ușa și proba să o scoata de țijini ori să o deschida fără rezultat. A trimis apoi straja la primarie, ca să cheme pe ambii primari. Jandarmul în timpul absenței strajei a tras în curte un foc de pușcă. Primarul a trimis apoi straja înapoi ca să cheme pe jandarm la primarie, care apoi s'a și reîntors.

La primarie jandarmul s'a plâns că ce s'a întâmplat cu el și s'a scandalizat, că acuzații nu îndeplinesc ordinul autorității. A provocat apoi pe primar în numele legii că să meargă primarul cu el pentru a aduce pe acuzatul II. spunând și aceia ca dacă ar vedea opunere din partea acuzatului II, va fi silit să se folosească de arma. După ce contrar intențiunii primarului că nu e oportun a îndeplini noaptea un așa act jandarmul a ținut de dorința sa și cei doi primari și jandarmul s'au dus pe dela 9 oare la locuința acuzatului II.

Între aceste în absența jandarmului acuzatul III. D. T. ruda domiciliață în apropiere consoților sei acuzați, a intrat desbracat în locuința acuzaților I. și II. cunoscând dela ei, că ce s'a întâmplat acolo a propus următoarele: „jandarmului îi trebuie bătae dacă mai vine noaptea și după schimbul încă altor câteva vorbe s'a și auzit că vine jandarmul. La aceasta acuzatul I. și III. s'au retras în odaia învecinată și în frica ca va fi bătăe a mers acolo și femeea acuzatului I. martorele B. M. Acuzatul I.

a stat în odăi I. lângă soba, aadus cu sine și securea ce se află lângă soba în odaia prima, iar a acuzatul II. s'a așezat pe lavița ce se afla în fața intrării în odaie până cei doi copii ai acestule mai tineri, M. și A. pe alta laviță.

În situația acest l'a aflat cei doi primari și jandarmul, aceasta era în urma primarilor și gata de atac s'a oprit în pragul ușei. Primarul la aceasta i-a (cuvintat) spus acuzatului II. că de ce nu merge la primarie pentru dresarea procesului Verbal, ca sa se (gate) isprăvească odată chestiunea cu așezare minorului la ce (aceasta) acuzatul II. i-a răspuns că în cap de noapte nu merge; ziua însă se duce. În cursul acestui schimb de vorbe jandarmul a pășit mai spre înlăuntru în odaia așa că a ajuns cu spatele în fața ușei învecinate și și-a așezat totodată pușca la picior. În timp ce apoi ajutorul de primar a întreat pe D. M. că oare unde este fratele lor mai mare și căpătând răspuns a parte, acuzatul II. fără să se nască bănuiala s'a apropiat de jandarm încet și cu mâinile încrucișate la piept și fără de veste l'a prins pe jandarm cu mâinile de grumaz și tot în momentul acesta a apărut din odaia vecina întunecoase pe ușe cu săcure în mână, acuzatului I., care acăzut asupra capului jandarmului; acuzatului II. a mai ținut de gâtul jandarmului în ce timp fiul său acuzatului lovea în cap. Primarii comunali la aceasta au fugit. D. T. înainte de a lovi a strigat acuzatului II. „dă“, după prima lovitură însă i-a strigat „nu da“. Acuzatul I. și după ce jandarmul a cazut la pământ l'a mai lovit cu săcurea apoi cu pușca lui strigând: după aceasta ai venit la noi?

(Gătând) Isprăvind astfel cu jandarmul acuzații I. și II., s'au dus la Deva la parchet ca să (insinue) arate cazul.

Conform părerii medicilor experți pe cadavrul decedatului s'au aflat 11 leziuni. Dintre aceasta conform părerii lor leziunile aflate pe cap au fost destul de grave însă nu au fost de (atari) acele, cari au cauzat moarte. Leziunile aflate în fața pieptului și abdomenului și mai cu seamă cele cauzate ficatului rinichului și intestinelor au cauzat moartea victimei prin sîngerarea lor extraordinară pe care nu ar fi putute-o împiedeca nici cel mai (repetin) grabnic ajutor medical.

Tribunalul în baza acestei stări faptice a cercetat cauza mai întâi în punctul de vedere că acuzații au comis fapta din legitima aparare sau nu?

Având în vedere că ordonarea și (efectuarea) înlăptuirea escortării are loc numai în cazurile (statutorita) arătate de lege.

Având în vedere mai departe că așezarea unui minor formează cauză administrative tutelară, și aceasta conform §-ului 279 din legea XX 1877 numai autoritatea tutelară o poate ordona și numai în cazuri neaparar necesare, condițiunile acestea în

cazul prezent însă au lipsit. E învedereat de o parte că acuzatul II. nu a servit motiv bazat pentru a fi escortat iar pe de altă parte acela că primarul a purces nu numai (contrar legii) incorect și pe lângă dispozițiilor §-ului 472 C. p. contrar legii atunci când a invitat pe jandarm să intervină.

Având în vedere mai departe aceea ca în jandarmului în afaceri administrative numai în baza unui mandat în scris și numai în cazurile acolo invocare datoria ada concursul autorităților comunale (pag. 17.) între care cazuri cazul prezent lipsește.

Cu considerarea la ceea că jandarmii trebuie să cunoască legile administrative (pag. 12) și își împlinesc o serviciul independent după legile în vigoare (pag. 13, alin. 5, 6) convingându-se dacă serviciul cerut (roga) cade în atribuțiunea și competența autorității (pag. 103, alin. 1) e clar că încercarea aducerii acuzatului să fie fi fost făcute pe baza unui mandat fie din inițiativa proprie nesușinând nici o baza de erept și necazând nici în sfera de activitate a jandarmului și nici a primarului, se prezintă că un act de abuz de putere și ca atarea de un *atac nejust*.

Intrebare că acest atac nedrept nemijlocit a periclitat persoane sau averea acuzaților referitor la cazul acest ultim instanța a avut în vedere și sfârșenia dreptului de domiciliu.

Părerea tribunalului este că la aprecierea cazului în direcția aceasta în esența se poate lua de baza numai starea faptică de a douăoara a jandarmului, prima patrundere poate veni în apreciere numai ca stare faptică explicativă cu atât mai văditos ca pericolul ivit în primul caz s'a stins prin departarea jandarmului.

Patrunderea jandarmului cu primarii comunali având în vedere că acuzații după întâmplarea primei încercării a aducerii nu s'au aflat vatămati pentru aceea că jandarmul a intrat la ei, ci pentru aceea că voiau să escorteze pe acuzatul II. și ca acuzații acum s'au hotărât separat cc la un caz de repetire a încercării escortarii și așezați au asteptat ca să patrundă jandarmul, nu poate fi privită o vatămare a dreptului de domiciliu fiindcă pătrunderea nu poate fi potrivita ca întâmplată contra voinței acuzațului II.

Cu toate acestea având în vedere ca jandarmul cu primării comunal conform științei acuzaților pe cari și au câștigat-o din prima încercare au venit în cazul al doilea în scopul că să constringă pe acuzatul II să sufere escortarea fiind cu considerare la ținuta incorectă volnică arătată din partea jandarmului cu ocaziunea primei încercari, convingerea tribunalului este ca prin faptul ca primarii comunal și cu jandarmul au patruns din nou în domiciliul nu numai ca l'a împrejuț pe acuzatul al doilea pericolul escortării nejuste, care escortare

formează și delict din partea patrunchătorilor conf. art. 475 din Cp., și l'a și amenințat hotărât.

Fiindcă nu e necesară condițiune la dezvoltarea apărării legitime ca executarea unei acțiunii nedrepte să se înceapă, ci e destul prezența nemijlocită a pericolului; din acest motiv instanța a ajuns la convingerea ca acuzaților le-a stat în drept cu ocaziunea aceasta a se servii de legitima apărare, contra atacul aplicat fața de acuzatul al II. din partea patrunchătorilor. Pentru evitarea atacului nedrept însă după părerea Tribunalului ar fi fost deajuns dezarmarea jandarmului. E drept ca astfel de fapt s'a arătat de foarte periculos, fiindcă jandarmul își poate folosi arma, totuși având în vedere că în casa au fost 5 barbați neamuri fața cu cei 3 barbați cari au patruns, ca acuzații au fost în stare a-și măsura atacul, că pe ei cu ocaziunea atacului nu a cuprins prima perplexitate a suprinderii că acuzații au plănuit dezarmarea și probabil modalitatea aceasta în așa fel ca pe jandarm să-l bată dezarmarea în modul după cum a și început-o acuzatul II. ar fi fost corespunzător aplicate prin aducerea în (*proplexitate*) neputință a jandarmului în urma prinderii de gât.

Însăși înțelegerea probată a acuzaților sa referi numai la o bataie a jandarmului și nu la uciderea lui, ce apare și din ceea cu D. T. acuzatul III. care a dat idea batei și la înțelegere a fost prezent până la fine, când a văzut că acuzatul I, lovește cu securea în corpul jandarmului sa opus la această strigând „nu da”.

Ținuta acuzatului II. Dr. G. lui, pe care a arătat-o întru dezvoltarea apărării legitime prin aceea că a prins de gât pe jandarm, după convingerea tribunalului e o ataze fapta care e potrivita pentru desarmare și a fost necesară pentru evitarea unui atac nedrept mai ales între împrejurările din speta, așa dară o astfel de ținută care s'a aplicat în maginile apărării legitime.

Deoarece pe lângă aceasta o astfel de probă faptica, ca acuzații s'ar fi înțeles în privința uzării de secure în cursul procedurii nu (a obvenit) s'a produs în baza celor predate mai sus a trebuit în baza articolului 79. al n. 1 din Cp. a achita pe titlul de apărare legitima atât pe Dr. G. lui T. cât și pe D. T.

Acea faptă însă a acuzatului I care a lovit cu cu securea în capul jandarmului și a aplicat în continuare asupra trupului acestuia mai multe lovituri cu securea, conform convingerii tribunalului aceasta se arată ca o depășire a hotarului de apărare legitima deoarece nu (a fost lipsa) era nevoie pentru înlăturarea atacului nedrept, auza de secure. După convingerea Tribunalului această depășire nu a putut-o cauza nici teama nici frica și nici turburare, având în vedere ca acțiunea a premers ca o hotărire referitoare la modalitățile apărării legitime

și că (executarea) efeptuirea s'a întâmplat în mod viclean, din ascuns așteptând momentele anume socotite, din care cauza culpabilitatea acuzatului I. e motivată.

Având în vedere ca acuzatul I. conform stării faptice de mai sus a letat pe jandarm prin lovire cu securea asupra capului precum partilor mai nobile (*delicate*) ale trupului ficat rinichi cea ce conform esperiențelor (în concret) ordinare asupra vieții cauzeaza moartea omului.

Considerând că acuzatul în timpul comiterii faptei a avut libera determinare ca se efectuiască (comită) crima.

E evident că pe acuzat l-a condus la comiterea faptei intențiunea de a omorâ fără însă ca aceasta intențiune se fi fost precugetată.

Din aceste motive acuzatul I a trebuit declarat de vivovat în crima de omor intenționat fără precugetare conform părții dispozitive a sentinței.

Existența unei emoțiuni puternice la săvârșirea crimei nu s'a putut constata în favorul acuzatului fiindcă fapta a executat-o în ascuns și cu viclenie cea ce (eschide) înlătură existența unui grad așa de mare de emoțiune care s'ar putea califica de „puternic“.

Tribunalul la măsurarea pedepsei a fost cu considerare pe de o parte la aceia ca acuzatul nu a mai fost pedepsit, că fapta el însuși a denunțat-o și a recunoscut-o în înșafanța, că victima a dat prilej la incident prin ceea că a voit a escorta în mod repetit pe nedreptul pe tatal său l-a injurat grosolan și a dat cu piciorul în el, ca indiciul ultim a ținutei acuzatului prim a fost asigurarea pe mai departe a îngrijirii unui copil orfan ruda de a lui de aproape, care indiciu a fost nobil, ca fapta a comis o în stare cam băut tare toate (sustau) se mențin ca circumstanțe atenuante fața cu unica circumstanța agravantă care se arată anume ca victima doborâtă la pământ a lezat-o și pe mai departe în mod brutal.

Tribunalul fiind în considerare la circumstanțele atenunte atât de numeroase și temeinice a aflat de justa aplicarea dipozițiunilor §-ului 92 din Cp. și în consecința a aplicat acuzatului minimul pedepsei prescise de lege.

Măsurarea pedepsei laterale își afla baza în dipozițiunile §-ului 54 și 289 din C. p.

Socotirea duratei arestului de instrucție ca împlinite două luni din pedeapsa croită, se bazează pe dipozițiunile §-ului 94 din Cp.

Predarea celorlalte obiecte de delict afară de secure, care s'a confiscat fiind obiecte de echipament de jandarm își afla baza în dipozițiunile §-ului 488 din Pr. pen.

Celelalte dispezițiuni ale sentinței sunt urmarea declarării vinovăției acuzatului și se bazează pe dipozițiunile §§-lor citași în partea dispozitivă.

Devo, la 19 Septemvrie 1921.

Această sentință fiind apelată de către procuror, Curtea de Apel Cluj prin sentința P. No. 1103—38—921 de la 4 Ianuarie 1922 a anulat-o în parte și reformând-o conf. art. 423 al 2 și 3 și în baza art. 385 pt. I. a. a. înlăturat existența legitimei apărări în cauză și a condamnat de o potrivă pe acuzat pentru crima de omor cu voință iar pe acuzatul III Curtea l'a menținut achitat din lipsă de probe a vinovăției conf. art. 326 al II prp.

Adnotare. Sentința ce publicăm, după părerea noastră, este discutabilă din multe puncte de vedere. Vom căuta în cele ce urmează să desprindem din expunerea faptelor principiile de drept, care au călăuzit tribunalul, ducându-l la soluția din dispozitiv. Căci o repetăm convingerea unei instanțe de judecată cristalizată în sentință, se poate susține numai în măsura în care este clar și juridic motivată.

Este neclară expunerea de fapt făcând de tribunal în cauză, de oarece se amestecă cele două vizite făcute de jandarm la locuința acuzatilor în cursul aceleiași seri de 3 Mai 1921, una la ora 8 făcută singur și alta la orele 9—10 însoțind autoritatea comunală. Confuzia este cu atât mai regretabilă cu cât urmările din punctul de vedere juridic sunt distincte de oarece: la orele 8 seara jandarmul venind singur a fost ultragiât, acuzații au săvârșit rebeliune nesupunându-se ordinelor lui, fapt penal distinct; iar la orele 9—10 jandarmul a însoțit la locuința acuzatilor autoritatea comunală, n'a amenințat pe nimeni și totuși a fost dezarmat și ucis în mod mișelesc pe la spate de către acuzați. Această elementară deosebire de fapt tribunalul trebuia s'o facă în mod hotărât cu atât mai mult, cu cât acuzații fuseseră trimiși înaintea tribunalului să-și ia pedeapsa pentru crima de omor săvârșită asupra jandarmului cu voința și cu ocazia vizitărei a doua oară la orele 9—10 a acestuia a locuinței acuzatilor.

Că venirea jandarmului întâia oară a fost o călcare ilegală a domiciliului, fără competență din partea jandarmului, la timp nepotrivit și în executarea unui ordin ilegal de escortare a acuzatului II la primărie etc. este adevărat. Iar încăerarea cu jandarmul, încercarea de dezarmare a acestuia ca și rebeliunea acuzatului II săvârșită prin faptul că n'a voit să se ducă la primărie urmând pe jandarm este pe deplin justificată. Acuzatul II s'a opus în baza legitimei apărări conf. art. 79 c. p. de oarece este în deobște admis în doctrină că atunci când agentul forței publice execută ordine ilegale i se poate opune dreptul de rezistență legitim de apărare. (A se vedea în acest senz teoria celcr 3 opiniiuni relativ la *Dreptul de rezistență contra actelor ilegale exercitate de agenții forței publice: Vidal et Magnol I. C. Dr. Cr. p. 351. Garraud I. Tr. p. 38. Tanov I. Curs. Dr. P. pag. 485 și 400*). Rezistența acuzatului II în acest caz a fost necesară și proporționată atacului nejust al jandarmului, el nici n'a fost dat judecăței pentru rebeliune și tot ce s'a urmat cu această ocaziune (*vizitarea la orele 8 seara*) ese afară din chestiune ca și din judecata tribunalului.

Astfel fiind este neexplicabil pentru ce tribunalul amestecă urmările vizitei I, și considerentele de drept bune pentru acel caz, cu urmările rezultate cu ocazia vizitărei II. (orele 9—10) singură ce interesea instanța deoarece ce era chemată să judece crima de omor săvârșită cu acea ocazie de acuzați asupra jandarmului.

Această primă eroare săvârșită de tribunal, în mod necesar atrage și altele pornind de la această con-

fuzie cu care începe. Așa tribunalul ni-lând că prin actul de acuzare i-au fost trimisi spre judecare trei acuzați pentru crima de omor cu voință i-i desparte, găsiind pe acuzatul I, vinovat de comiterea acestei crime, iar pe acuzații II. și III. îi achită pe motiv că se găseau în legitimă apărare nu în crima de omor cu voință, dar pentru infracțiunea de batae ce au avut numai de gând să o administreze jandarmului. Or pentru acest fel de infracțiune nu fusese dat în judecată nimeni și în mod logic dacă tribunalul a găsit că era în cauză legitimă apărare soluția privea pe câte trei acuzații, toți deopotrivă de vinovați său de nevinovați pentru crima coprină în actul de acuzare și concluziile procurorului. Aceasta este o erodă eroare comisă de tribunal și prin nimic justificată.

Mai departe și după ce tribunalul judecând de data aceasta împrejurările de fapt în care s'a săvârșit crima (orele 9—10) arată că cei doi primari însoșiți de jandarm n'au violat domiciliul de oare ce au intrat în casa acuzatului II cu voia acestuia și nu prin violență însoșiți fiind doar de jandarm constată în chip curios că simplă existența jandarmului în casă era totuși un pericol amenințator, care constituia un atac nedrept care le-a servit acuzaților de legitimă apărare, și această constatare o face tribunalul în mod gratuit fără ca în realitate să se fi produs din partea jandarmului vre un gest, vre o mișcare concretă de pericol amenințator din partea lui față de vreunul dintre acuzați.

Iar din punct de vedere juridic motivează tribunalul că nu e necesară condițiune la dezvoltarea apărării legitime ca executarea unei acțiuni nedrepte să se înceapă, ci e destul prezența nemijlocită a pericolului... atacul nedrept adică conducerea acuzatului II. la primărie... etc. mai târziu... și mai de parte ținut i acuzatului II. Dr. G. lui T. pe care a urătat-o întru dezvoltarea apărării legitime prin ceea ce a prins de gât pe jandarm, după convingerea tribunalului e o atare faptă care e potrivita pentru dezarmare și a fost necesară pentru evitarea unui atac nedrept, mai ales între împrejurările din speță, așa dar o astfel de ținut, care s'a aplicat în marginele legitimei apărări... etc. etc.

Doctrina în general înțelege ca și art. 79 c. p. maghiar de altfel, că apărarea este legitimă, dacă este necesară ca printr'o violență exercitată asupra agresorului să se înlătore un atac amenințator (adică prezent și de neînlăturat altfel) nedrept și direct îndreptat contra persoanei (sau averii c. p. magh.) celui atacat sau contra persoanei ori averii altuia.

„Apararea este legitimă (Zice Curia Maghiară No. 5493—89 Colecția Grecsak) dacă o persoană este atacată de o alta pe nedrept, iar fapta celui atacat de și vatămă integritatea corporală a agresorului totuși este necesară pentru înlăturarea atacului pe nedrept, ori a unei primejdii imediate ce îl amenință în urma acestui atac.“

Fiind o cauză de nepedepsire, legitimă apărarea este exercițiul unui drept de rezistență la un atac nedrept, pe care societatea nu i-l poate interzice individului când pericolul este iminent și când ea însăși nu l poate apăra. Avem dreptul să ne apărăm în potriiva ori cărei forțe ce vine spre a ne ataca prin surprindere în sfera juridică în care se exercită activitatea noastră legitimă. apărarea aceasta însă nu trebuie să se confunde cu răzbunarea. Mă

apăr înlăturând un atac ce mă amenința în scop de a-l împedeca sau a-i micșora rezultatele vătămatoare, dar nu am drept, ca odată ce pericolul ce mă amenința și care n'a putut fi prevenit a trecut, să întrebuintez violența asupra autorului acelui atac și să mă răzbun asupra lui omorându-l sau răniindu-l ulterior. În caz de apărare agentul exercită un drept, salvează ordinea opunându-se prin violență ca să nu fie turburat, lovește cu alte cuvinte fiind în posesia facultăților de om conștient și organizat, pe câtă vreme în cazul răzbunării agentul este dominat de pasiune, mânie și ură. El răsplătește răul cu rău, turburâ ordinea socială și pretinzând să-i facă dreptate singur în realitate se răzbună comitând crimă cu voință. Legitima apărare nu trebuie confundată cu dreptul de pedepsire exercitat de particulari, ci este dreptul de a conserva persoana și avutul individual când sunt atacate pe nedrept.

Prentu ca apărare să fie legitimă și să justifice răul făcut agresorului, trebuie mai întâi ca acest drept de apărare să existe pentru acel cel exercită, cu alte cuvinte ca el să se găsească în necesitatea de a-l întrebuinta pentru a se păzi pe el sau pe ai lui și în al doilea rând trebuie ca exercițiul acestui drept să fie legitim adică ca prin reacțiunea apărării să nu se depășească marginele necesității. Nu trebuie să se confunde existența dreptului de apărare și măsura până unde poate merge exercitarea lui. Ori ce drept își are limitele sale iar măsura necesității implică o proporționalizare între cea ce se apără și actele de violență exercitate un acest scop. Dreptul de apărare, nu se mai poate invoca, nu mai este legitim când pornește dela egalizarea din răzbunare între răul agresorului și răul celui ce reacționează pentru a-l înlătura. Teoria lui Geyer „Es soll entgelten werden“ în această materie întemeată pe răsplata răului cu rău este periculoasă, căci s'ar legitima dreptul de pedepsă al particularilor. care este și trebuie să rămână al societății. Bazată pe conservarea individuală apărarea spre a exista ca legitimă trebuie să îndeplinească numai decât condiția sine qua nonă ca între agresiune ca atac nedrept și între apărare ca mijloc legal a respingerii atacului iminent amenințator de viață, să fie simultaneitate. Nu este și nu poate fi drept de legitimă apărare spune Garraud (Tr. II. pg. 25 și un.) contra unui atac care amenință în viitor, după cum nu se poate concepe existență legitimei apărări față de o agresiune terminată, căci atunci devine răzbunare, pedeapsă.

Apreciată în lumina acestor principii de care tribunalul se pare că n'a prea ținut seamă în motivarea soluției ce a dat cazului concret ce a avut de judecat, sentința de care ne ocupăm ne apare cu atât mai greșită și mai nejuridică. În adevăr trecând peste confuzia de fapte de la care pornește, tribunalul ajunge în fine la constatarea s'o presupunem momentan justă — a aflării jandarmului înarmat în locuința acuzaților, în momentul când s'a săvârșit crima de omor asupra lui (ora 9—10 seară) Măcar că însoțea pe cei doi primari și nu era el forța ce amenința cu pericolul escortării la primărie pe acuzatului II. și măcar că n'a scos o vorbă sau să fi făcut un gest de amenințare contra cuiva să zicem, că prezența jandarmului înarmat era un atac injust ce amenința persoana acuzatului II, de a-l escorta la primărie și care mai la urma urmei motiva opunere din partea acuzaților contra acestei agresiuni nedrepte.

Dar mă întreb în ce măsură și până unde puteau să meargă acuzații cu opunerea lor contra acestei agresiuni a jandarmului? (*mai bine zisă presupusă agresiune*). Aveau de apărut escortarea la primărie a acuzatului II. de către jandarm și și ei au ucis pe jandarm spre a înlătura acest rău! „Unde este necesitatea — în cazul concret — a întrebuirii unui rău atât de mare contra agresorului jandarm, care să legitimizeze o astfel de apărare? Unde a găsit tribunalul proporționalizarea între răul ce a apărut, și răul pe care l'a făcut agresorul jandarm? Mai mult ca ori unde în speța apare omorul jandarmului o răzbunare a acuzaților contra acestuia isvorâtă din viclenie, pusă la cale și absolut nejustificată. Nici vorbă nu poate fi de apărare legitimă; ci de cea mai ordinară crimă de omor cu voință săvârșită de acuzați asupra jandarmului.

Dar pericolul acesta al escortării chiar dacă ar fi existat în mintea acuzaților, el era în viitor: ade-văratul pericol trecuse odată cu prima vizitare a domiciliului acuzaților de către jandarm la orele 8 seara și crima s'a săvârșit la orele 9—10 aceeași seară. Așa că după părerea noastră pe lângă confuzia în fapte prin amestecul a două situații diferite, pe lângă legitimarea nejustă a crimei săvârșite de acuzații II. și III. conf. art. 79 c. p. când le-a atribuit alte intenții

(de a bate numai) în loc să se aprecieze fapta lor așa cum a fost săvârșită și după ce a fost săvârșită, tribunalul greșeste pentru ultima oară în drept când crede „că nu e necesară condițiune la desvoltarea apărării legitime ca executarea unei acțiuni, nedrepte să se înceapă (adică să fie iminentă) cu alte cuvinte: cineva este în legitimă apărare după părerea tribunalului și poate ucide ca atare pe un agresor care-i spune că mai târziu îi va face cutare rău etc. cea ce ar constitui desigur o nouă teorie originală și foarte... curioasă în materia aceasta a legitimei apărări.

Am insistat poate prea mult asupra unei chestiuni simple, după cum să vede, că în speța judecată de tribunalul Deva nu există legitimă apărare, cum crede și Curtea de Apel și cu părerea căreia nu ne unim numai în ce privește constatarea nevinovăției acuzatului III. pe care noi îl credem vinovat în cauză ca auliar al infracțiunii conf. art. 69 al II. c. p. Mi s'a părut însă că motivarea sentinței de către instanța de judecată a fost făcută contrar principiilor în deobște admise și arătate de textele de procedură adică claritate în expunerea de fapt, justețea precizie și mai ales nedenaturarea principiilor de drept atunci când ele se aplică cazurilor concertate rezolvă.

V. M. Dimitriu.

DICȚIONAR JURIDIC

Expresia greșită:

Și la acea cumpărătorii să înainte cu acea observare că mișcătoarele din sus în sensul art. de lege LX 1881 art. 107 și 108 din partea celui de sus se vor vinde și sub prețul estimat.

Preț de strigare.

Mișcătoarele coprinse și supracoprinse.

Intrucât mișcătoarele licitându-se s'au coprins și supracoprinși și din partea altor creditori.

Membri intern la o societatea în comandită.

Din pădurile fiecărei comune singuratice trebuie a se escinde de după comuna, acele părți care sunt acomodate în urma pozițiunii lor pentru folosința de pădure nemijlocită a locuitorilor, întru cât ar fi de lipsă pentru provederea cu lemne de focărit.

Planul de escindere îl compune direcțiunea silvinală pre lângă ascultarea antistiei comunale.

Planurile de economisare a pădurilor unificat administrate trebuie a se compune astfel ca să se formeze corpuri economice corespunzătoare recerștelor a administrării rașionale și a lucrativei avantajoase.

Rămâne neatins acel drept, ca susceperea în legatură comunală să o facă pendentă de la solvirea lacsei, dar la vigoarea ordinașii regulamantare componenda în acest obiect cu considerare la referinșele excepșionale se suscere aprobarea...

Expresia de întrebuiștat.

Iar pentru acest termen cumpărătorii să se prezinti aducându-li-se la cunoștinșă că în virtutea... sus numișt va vinde obiectele și sub prețul de evaluare.

Prețul dela care începe licitașia.

Mișcătoarele sechestrate și suprasechestrate.

Mișcătoarele scoate licitașie (scoate în vânțare prin licitașie).

Comanditat.

Din pădurile fiecărei comune în parte pentru a asigura locușilor lemnele de foc de care au nevoie, acele părți cari în urma situașiei lor locale se pot folosi...

Planul după care aceste părți vor fi hotărșite se va face de către ocolul silvic după ascultarea primăriei.

Planul de exploatare al pădurilor ce vor fi administrate la un loc, va fi alcășuit astfel ca să fie formate unișăși economice ce-rute de interesele administrării nașionale și exploatașiei favorabile.

Dreptul de a suspenda rezolvarea cererei până la plata taxelor, rămâne neatins, dar regulamantul prin care se pun condișuni excepșionale, trebuie prezentat pentru aprobare.

V. M. D. și Șt. L.

Rezumate din „Monitorul Oficial”

Legi, decrete legi, decrete regale, jurnale Cons. de Miniștri, deciziuni și Ordonanțe Ministeriale.

Monit. Of. No. 229 de la 10 Ianuarie 1922.

Luni 9 Ianuarie a avut loc logodna A. S. R. Princesa Maria cu M. S. Alexandru Regele Sârbilor, Croaților și Slovenilor la Castelul Peleşor.

Ministerul Justiției. Deciz. No. 43502 din 19 Oct. 1921 d. Vasile Stan numit translator diurnist la Curtea de Apel Oradea Mare.

Ministerul Industriei și Comerțului. Decizia No. 90481 dela 13 Decembrie 1921 prin care se aprobă Regulamentul pentru numirea maestrelor în învățământul Industrial.

Publicarea în extenso al acestui regulament 39 articol. Ținerea examenului de capacitate cu programa analitică pe obiecte și specialități.

Anexă. Desbat. ad. deput. ședința de la 24 Iunie 1921.

Mon. Of. No. 230 de la 11 Ianuarie 1922.

Min. de Interne. Poliția Tg. Mureș numiți: Popa Ghiula Julius și Rode Al., Alba Iulia: Tătaru, Prălea, Sebeș Săseșc; Barișiu Decret No. 69 și 68 din 1922

Ministerul de Război. Primirea de ofițeri de rezervă din fosta armată rusă. Numiri de medici consultanți în serviciul oficiilor județene I. O. V. pe ziua de 1 Noembrie 1921.

Dr. Dumitreanu Victor la biroul special I. O. V. de pe lângă Cercul de recrutare Alba Iulia. Medic-locot, colonel rez. Tartler Wilhelm cerc. recrutare Orăștia.

Dr. Iuliu Papp cerc. recrutare Sibiu.

Dr. Böhm Eugen cerc. Odorhei.

Dr. Vințilă Ion la jud. Trei Scaune.

Dr. Blidar la cerc. Timișoara.

Monit. Of. No. 231 de la 12 Ian. 1922.

Min. de interne. Alex. Moldovan prim notar jud. Maramureș transferat după cerere la Turda Aries cl. VII gr. I decret 118 din 1922.

Min. Industriei și Comerț. Se acordă înlesniri și foloase de încurajare tipografiei „Unirea” din Brașov. Decizia No. 3379/1921.

Min. afac. streine. Decizia No. 14/1922 face cunoscut celor ce le-a fost sechestrate valori de către armatele germane să facă cerere pentru restituire conform art. 238 al tratatului de la Versailles cu Germania.

Supliment. Expunere de motive și proiectul de lege pentru recunoașterea că persoană morală a Institutului Social Românesc din București Legea pentru introducerea unor modificări la legea privilegii la pensiunile celor care au luat partea la „Războiul pentru întregirea neamului.”

Desbaterea adunarea deputaților ședința de la 24 Iunie 1921.

Monit. Of. No. 232 de la 13 Ianuarie 1922.

Minist. de Intern I. Galea primpretor de la Pui Hunedoara transferat la Covasna, Trei, Scaune; Deac Iuliu șef de poliție Petrosani numit prim pretor la Pui cl. VI. gr. III. Decret 117—1922.

Adam Albu și E. De-e numit la cerc. Timiș cl. VII. gr. I. și cl. VIII. gr. III. ca contabili.

Minist. Industriei și Comerțului. Decret No. 3139 din 15 Iulie 1921 — numiți: Corneliu Vodă controlor industrial cl. I. la Oradea-Mare, Gh. Kreuter, șef de serviciu la inspectoratul Aiud. Alex Hossu inspector industrial cl. II. la Cluj.

Ministerul Finanțelor. Publică în extenso Instrucțiunile pentru aplicarea impozitului pe spectacole, prevăzut de legea impozitului pe lux și cifra de afaceri.

Monit. Of. No 233 de la 14 Ianuarie 1922.

Inalt Ordin de zi dat către Ostași de către M. S. Regele cu ocazia anului nou.

Minist. de Interne. Stratilescu Hrati șef de serviciu oficial la inspect. general de sig. Transilvania Anexa. Desbat. Parlamentare ședința din 27 Iunie 1921.

Monit. Of. No 234 de la 17 Ianuarie 1922.

Minist. Cultelor și Artelor. Decret No 5564/ 921. Dr. Brutus Haneș se înaintează Director al Artelor din Transilvania.

Cons. de Miniștri. Direcția No 5643 din 31/XII/921 se acordă soc. pe acțiuni „Moară cu aburi Bega” din Timișoara foloasele pentru încurajarea industriei.

Ministerul de Interne. Dr. Marius Sturza inspector sanitar general cl. II. Cluj.

Anexe. Expunerea de motive. Legea intru înființarea cooperativelor populare Orășeneși.

Desbaterile Senatului. Legea pentru înființarea Pocuțații „Refacerea Industrială”.

Legea pentru recunoașterea la persoanei morală. „Locuțații Bărlădene pentru sombaterea Suborculazei” din orașul Bărlad.

Legea pentru Transform. școlii Superioare de Medicină Veterinară în Facultate de Medicină Veterinară.

Legea Asupra Contribuțiilor Directe Decre lelei sătificate conf. art. 93 din lege.

Monit. Of. No. 235 de la 18 Ianuarie 1922.

Ministerul de Interne. Indriescu Sabin numit director cl. I. al prefect poliția ing. Timișoara.

Minist. Industrie și Comerț. O condare Avantaj lelei pentru marafarea industria Făbriicii de Cărmidă și țiglă din Mureșani Jud. Mureș-Turda.

Ministerul Instrucției. Deciziunea No. 16 din 31—XII.—921 numesc membri cu Școlii Române din Paru. Rosetti Bălănescu fil. liter., N. Constantinescu sa istorică, Ccsti Savul istoria artelor, N. Popa s. f. liter, Virgil Bogoan Duică s. istoria ertelor, Al. Rally, Lancine Vasile. Cotul Bogdan Duică pictor secția Artistiei.

Membri ai Școlii Române din Roma: C. Popa-costia, Paul Murescu, Gh. Matiescu, D. Marcu, Percu clau din Victor Ianculescu Ad-tor al „Școlii Române” din Paris. Anexe Desbatoria Camerii Sedrula de la 28 Iunie.

Monit. Of. No. 236 dela 19 Ianuarie 1922.

Ministerul de Interne. Decret No. 164—1922 și deschid credite:

1. Pentru cumpararea de la primăria Tg.-Mureș unui imobil pentru școala de invașe 1,500.000 lei.
2. Construirea unui spital la Băiă Maro 1,000.000.
3. Institut de orbi la Cluj 1,000.000.
4. Vatra Copiilor lor Orlat 200.000.
5. Un spital la Abrud 500.000.

Ministerul de Justiție. Gustav Mies I. judecător cl. VI. gr. III. Trib. Caransebeș pus în retragere pentru limită de vârstă D. 269—922. Aug. Andrei prim procuror cl. VI. gr. III. trib. Ibașfalau înaintat presedente în aciași clasă la acilas Tribunal, Rudolf Handler înaintat jude VI. gr. II. trib. Caransebes, Ion Gerbert înaintat cl. VI. gr. III. jude trib. Sibiu, Aurel Gherasim înaintat cl. VI. gr. III. jude ocol Sibiu, Teofil Moldovan prim procuror cl. VIII. gr. I. trib. Bistrița, Mihai Kovacs înaintat cl. VII. gr. I. jude ocol Arad, Octavian Comșa înaintat cl. VII. gr. I. jude ocol Fogaraș, Rafael Budur înaintat cl. VIII. gr. I. ocol jude Biled jud. Timiș Torontal, Francisc Porubschi înaintat jude cl. VIII. gr. I. trib. Tg. Mureș Diezet No. 270 din 17 Ianuarie 1922.

Liviu Padrea din jude ocol Fogaraș și numește notar public la Fogarași, Traian Stoica numit din judecator notar public la Ibașfalau jud. Târnava Mică, Victor Chiriță, numit notar public la Petrosani, Hugo Baruch notar public la Huedin, Alberl Novak notar public la Miercure Cincului, Eugen Bran notar public la Teaca, Gheorghe Popoviciu notar public la Oradea-Mare, Nicolae Cristea notar public la Sibiu, Ioan Gaiță notar public la Făget jud. Caras Severin, Diezet No. 272 din 17 Ian. 922.

Rudolf Waldt judecator la Sighișoara scos la pensie.

Monitorul Of. 237 de la 22 Ianuarie 1922.

Președinția Cons. de Miniștri. Diezet No. 315 din 19 Ian. 922. numirea a presedinte al Consiliului de Miniștri și ministru de război a Dlui Ion I. C. Brătianu.

Decret. No. 316 din 19—1—922 numiti ministri D-nii General Văstoianu interne A. Constantinescu Agricult și interim la domeni, Dr. C. Angelescu la instrucție și interim la Comunității I. G. Duca externe, Vintila Brătianu la finanși, Gh. Mărzescu la muncă și ocrut sociale.

Inculeș, I. Nistor ministri de stat, C. Banu Culte și arte, Ioan Florescu justiție, Vasile P. Sasu industrie și comerț.

Tribunalul Oradea-Mare.

Incheiere.

Tribunalul dă loc cererei și îndrumoaza pe conducătorul registrelor comerciale, ca să efeptuiască introducerea următoare la foia în volumul.

La rubrica I. să introducă numărul curent și numărul auxiliar.

La rubrica II. să introducă datul și numărul registr. aceței decis.

La rubrica III. să introducă textul firmei și anume române, te: «Banca Centrala pentru Industrie și Comerț societate anonima».

Franțuze, te: „Banque centrale pour l industrie et le commarce societe anonyme”.

În limba italiană: „Banca Centrala per l industria ed il comercio societa anonima”.

Nemțește: Zentralbank für Industrie und Handel, Aktiengesellschaft”.

Englezește: „Central Bank of industry and comerce Ltd”.

Cehește; „Ustredni Banka pro obhod a prumysl acciova spolecnost”.

În limba sârbocroata; „Centralna Banka za industriju i irgovinu A. D.”

La rubrica IV. să introducă:

Sediul centralei este în Cluj; -

Filiala în Oradea Mare.

La rubrica V. să introducă: Bontescu, Dr. J. cob Radu.

La rubrica VI. să introducă: Firma.

„Sentinela Bancă de Industrie și comerț s. a. în Oradea-Mare” în adunarea sa generală, extraordinară ținută la 13 Iunie 1921., și firma Banca Centrala pentru Industrie și Comerț societate anonimă în Cluj, în Adunarea sa generală extraordinară ținută la 14. Iulie 1921., în baza hotărârilor aduse în conformitate următoarele împrejurări:

Ca Sentinela în calitate de societate pe acții cu sediul în Oradea-Mare în urma fuziunii s'a contopit cu întreaga avere activă și pasivă în Banca Centrala pentru industrie și comerț s. a. din Cluj și ca firma independantă se sistează și ca atât în privința drepturilor cât și a obligamentelor succesorul de drept universal este Banca Centrală s. a. în urma căruia soc. pe acții fuzionate, de asta parte este obligat ca să escontenteze pe toți creditorii societăței pe acții din Oradea-Mare Sentinela în scopul acesta este de a folosi în prima linie averea acuvă a societăței pe acțiunii contopite, și este obligată, ca averea aceasta sa o administreze până la escontentarea creditorilor ori în cazul dacă acesta s iâr întâmpla în intermin mai scurt, din ziua publicării în ordine a fuzionării începând cel puțin în termin de 6 luni.

Ca Banca Centrala s. a. este succesorul de drept a băncii Sentinela în baza punct. 6. a hotărârei de fuzionare atât referitor la obligațiunile întabulate cât și în privința împrumuturilor pe obligații votale până acum ce se vor acorda în viitor.

Ca din ziua, în care va devine fuziunea definitivă, acționarii a s. a. Sentinela vor fi acționerii Băncii Centrale s. a. în proporția de preț stabilit unanim.

6. acțiuni a Băncii „Sentinela” în nominal de 200 Lei se evaluează la suma de lei 225. iar acțiunea Băncii Centrale în nominal de 250, se evaluează la 350, Lei.

2. Acționarii Băncii „Sentinela” au dreptul a întregi fiecare acțiune la suma de Lei 350. - plătiind

diferența de Lei 125. — la acție și primind astfel pentru fiecare acție „Sentinela” una acție „Banca Centrala”.

Dacă însă un acționar al „Sentinelei” nu va întregi suma de 225 Lei la suma de Lei 350, va primi atâtea acții Banca Centrala câte i-se cuvin, luând ca baza proporția de 225 la 350, restul în divizul se poate întregi la 350 Lei pt. a mai primi încă una acție Banca Centrala de ex: dacă cineva are 15 acții „Sentinela” 15225=3375. divizat cu 350=9. rest, Lei 225, acest rest se poate întregi cu Lei 125. Așa că acționarul băncii „Sentinela” să primescă în loc de 9 acții 10 acții „Banca Centrala”.

3. Acțiunile Băncii Centrala se vor elibera cu cuponul de dividendă pro. 1921.

4. Acelor acționari, cari nu voiesc să facă schimbul de acții li se va solvi din partea Băncii Centrala pentru fiecare acție „Sentinela” 200 Lei în numerar fără îndreptățire la interese sau alte despăgubiri.

5. Fuziunea se face în baza bilanțului încheiat per. 31. Decembrie 1920. deci acțiunile cari vin la schimb sau rescumpărare au se poarte cuoponul de dividendă pe 1921, și toate afacerile făcute dela 1. Ianuarie 1921. incoace sunt a se considera ca făcute pentru Banca Centrala.

6. Direcțiunea „Sentinelei” este obligată. ca imediat după decretarea fuziunii în adunarea generală extraordinară se predea toate registrele cât și acțiunile și pasivele Băncii Centrala din Cluj la ceferea acesteia, care sau direct sau prin filiala ce va deschide în Oradea Mare se exerciteze dreptul de succesori în drept al „Sentinelei”.

Reprezentanții filialei în Oradea-Mare: Virgilu V. Bontescu director și Dr. Jacom Radu membru în consiliu de administrație, domiciliați în Oradea-Mare, acestor aceasta calitate s'a înregistrat,

Semnarea valabilă a firmei se întâmplă astfel, ca sub firma filialei scrisă stampilată sau tipărită se pune semnarea a doi membrii din reprezentații.

Oradea-Mare, la 30 Decembrie 1921. Iuliu Jaczkovics m. p. jud. de trib. Pentru conformitate: Horváth m. p. oficial superior.

Publicațiune.

În baza cererii reclamantului Iuliu Hollós reprezentat prin avocatul și în virtutea punctului b) din art. 77 al legii XXI. din 1894. Tribunalul invită pe Andre Rácz cu domiciliul necunoscut ca în termen de un an socotit dela a doua inserarea a acestei publicațiuni în Ardealul Juridic ca soțul în conviețuirea conjugată bazată pe căsătoria contractă înaintea ofițerului stării civile din Erselénd la 10 Septembrie 1904 căci la la caz contrar. Tribunalul în urma acțiunii petentului va delibera asupra desfacerii căsătoriei. Învită mai departe, să în cunoștințe tribunalul despre domiciliul său, căci la caz contrar fără se mai fie citat va fi reprezentat prin avocatul dr. Sever Andru numit de curator.

Oradea-Mare, la august 6, 1920. dr. Rednik, m. p. jud. la tribunal.
D. 2919/1920—2. 169,2—3.

Publicațiune

Zoltan Sieger comerciant locuitor în Cluj, pierzând pașaportul Nr. 74770—921, valabil pentru Austria, Ungaria, Cehoslovacia Italie, Jugo-slavia și Germania se anulează.

No. 116 3—3

Tribunalul Zălau.

Publicațiune.

Tribunalul Zălau face cunoscut, că a pornit procedura de declara de mort a lui Kiss Peter fost locuitor în Periceiu, care se pretinde a fi murit pe câmpul de războiu rusec în anul 1914 și a delegat de curator pe seama lui pe dr. Joan Jugu adv. din Zălau și invită pe toți aceia, care ar avea cunoștință despre pretinsul mort, să avizeze tribunalul ori pe curator substernând și probele, căci la caz contrar după expirare alor trei luni socotita dela a 3-a publicare în „Ardealul Juridic” va fi declarat de mort. Zălau la 4 Ianuarie 1922. Zoltan Kapeller mp. jud. de tribunal.
C. 22081—1921. No. 1902—3.

Tribunalul Zălau.

Publicațiune.

Tribunalul Turda în urma rugării reclamatei Takács Etna măr. Fischer Georga repr. prin adv. Dr. Iuliu Caliani Ludoșul de Mureș în baza legii XXXI. 1894. §-ul b. tribunalul invită pe Fischer George cu domiciliu necunoscut fost locuitor în Ludoșul de Mureș ca se reintegreze cu soțul său c s toria încheiată înaintea ofițerului stării civile din Ludoșul de Mureș la 26 Ianuarie 1919 în d-curs de un an socotind dela ziua publicării a 2 a ora a decisului în Ardealul Juridic, căci la caz contrar tribunalul va decide în privința desfacerii căsătoriei

Tribunalul însuși înțează mai departe partida cu loc ne cunoscut, c să avizeze tribunalul despre domiciliul său, căci în cazul contrar în procesul care va fi în tențat fără de a fi citat prin publicațiune va fi reprezentat prin curatorul numit Dr. Ioan Boeriu avocat. Turda, la 24 Decembrie 1921. Dr. N. Iiescu m. p. jud. dec tor pîntru conf. Ioan Miklós oficial.
No. 4286—1920. No. 188 2—2.

Tribunalul Arad.

Publicațiuni.

Tribunalul Arad aduce în cunoștință, că în urma cererii înaintate din partea reclamantei Rozalia Hegyi măr Borzak domiciliată în Variasul-mic în baza § 745 din acea legea l. anul 1911 a pornit procedura spre constatarea faptului morții a lui Mihail Borzak care afirmativ în urma unei puscatura în piept a decedat la 7 Octombrie 1914 în Galiția și a numit de curator pentru defunctul afirmativ pe dr. Ernst Berger adv. din Arad. Tribunalul provoacă pe dispărutul și pe toți aceia, cari au cunoștința despre faptul, ca dispărutul este în viață, să avizeze despre aceasta tribunalului ori pe curator totodată se, comunice datele, din cari se poate constata faptul, că dispărutul trăiește, la caz contrar tribunalul va constata în termenul de 3 luna după ce aceasta publicațiune a apărut în Ardealul Juridic faptul, că Mihail Borzak a încetat din viață.

Dat în Arad, la ziua 7 luna Decembrie 1921, Nyisztor, m. p. consilier.
Kr. Dm. 6101/1921. Nr. 220/2—3.

Publicațiune.

D-na Andreiu Tivadar locuitoare în Careii Mare și-a pierdut pașaportul No. 2164—921, îl declară anu ati
No. 222 2—3.

 Seminarul de drept Dr. Muresianu
Cluj, Str. N. Jorga 23. Telefon: 13